

Bruksela, dnia 9.9.2025 r.
COM(2025) 467 final

2025/0259 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zakończenia Dobrowolnej umowy o partnerstwie pomiędzy Unią Europejską a Republiką Liberii dotyczącej egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa oraz handlu produktami z drewna wprowadzanymi na terytorium Unii Europejskiej

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

W 2003 r. przyjęto plan działania UE dotyczący egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa (FLEGT)⁽¹⁾. Założeniem tego planu było wspieranie ogólnościowych wysiłków zmierzających do rozwiązania problemu nielegalnego pozyskiwania drewna i powiązanego z tym handlu. Kluczowym aspektem planu działania FLEGT było zawieranie umów o dobrowolnym partnerstwie między Unią Europejską a państwami produkującymi drewno w celu ustanowienia ram prawnych gwarantujących, aby drewno wprowadzane do UE było w całości legalnie wyprodukowane lub nabyte. Centralnym elementem umów o dobrowolnym partnerstwie jest system zezwoleń FLEGT, który obejmuje system weryfikowania, gwarantowania i poświadczania legalności drewna.

UE i Republika Liberii podpisały umowę o dobrowolnym partnerstwie 27 lipca 2011 r. Umowa ta weszła w życie 1 grudnia 2013 r. Strony zgodziły się ustanowić i uruchomić system zezwoleń w zakresie egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa (system zezwoleń FLEGT), a także uzgodniły harmonogram wdrażania stanowiący integralną część umowy o dobrowolnym partnerstwie (załącznik VII). Harmonogram przewidywał, że fazę operacyjną poprzedzi trzyletnia faza przygotowań. W związku z tym oczekiwano, że system zezwoleń FLEGT na wywóz do UE i na inne rynki zacznie funkcjonować do 2014 r., po ustanowieniu systemu zapewniania legalności, natomiast do 2015 r. miała nastąpić integracja rynku krajowego i sektora nieformalnego z tymże systemem.

Od czasu wejścia w życie umowy o dobrowolnym partnerstwie wspólny komitet ds. wdrożenia (zwany dalej „wspólnym komitetem”) monitoruje postępy we wdrażaniu tej umowy. Kilka dokumentów roboczych podpisanych przez Strony na koniec każdego posiedzenia wspólnego komitetu zawierało zmiany w docelowej dacie uruchomienia systemu zezwoleń FLEGT. *Dokument roboczy* dotyczący drugiego posiedzenia wspólnego komitetu (10–12 czerwca 2015 r.) zawierał aktualizację załącznika VII do umowy o dobrowolnym partnerstwie i przewidywał uruchomienie systemu zezwoleń FLEGT w 2017 r. Na czwartym posiedzeniu wspólnego komitetu Strony przyznały, że poczyniono postępy, ale w wielu obszarach prace nie przebiegały zgodnie z planem. Z kolei na piątym posiedzeniu wspólnego komitetu Strony odnotowały, że tempo wdrażania umowy o dobrowolnym partnerstwie było wolniejsze niż oczekiwano, i podały rok 2020 jako docelowy termin uruchomienia systemu zezwoleń FLEGT. Na ostatnim jedenastym posiedzeniu wspólnego komitetu UE przypomniwała, że jest jeszcze wiele do zrobienia, aby osiągnąć wyznaczone do tej pory cele. Strony zgodziły się na przeprowadzenie technicznego przeglądu harmonogramu wdrażania umowy o dobrowolnym partnerstwie, aby ocenić, czy i w jaki sposób można przyjąć grudzień 2026 r. za docelowy termin uruchomienia systemu zezwoleń FLEGT. Biorąc pod uwagę tempo postępów we wdrażaniu umowy o dobrowolnym partnerstwie w ciągu ostatnich 10 lat, uruchomienie systemu zezwoleń FLEGT do końca 2026 r. nie jest jednak realistyczne.

Tymczasem 20 lat po przyjęciu planu działania dotyczącego FLEGT Unia Europejska intensyfikuje swoje starania na rzecz ochrony i przywrócenia stanu lasów na całym świecie⁽²⁾

(1) COM(2003) 251.

(2) COM(2019) 352 final.

i w tym celu przyjęła rozporządzenie UE w sprawie wylesiania⁽³⁾, którego celem jest zminimalizowanie wkładu UE w nielegalne pozyskiwanie drewna, wylesianie i degradację lasów, jak również emisje gazów cieplarnianych i utratę bioróżnorodności. Chociaż w art. 10 ust. 3 rozporządzenia UE w sprawie wylesiania uznano, że drewno objęte zezwoleniem FLEGT uznaje się za spełniające wymogi legalności, w motywie 81 tego rozporządzenia zachęca się UE do współpracy – w stosownych i uzgodnionych przypadkach – z obecnymi partnerami w ramach umowy o dobrowolnym partnerstwie na rzecz osiągnięcia tego etapu (systemu zezwoleń FLEGT). W rozporządzeniu w sprawie wylesiania ponownie mocno uwydatniono cel umów o dobrowolnym partnerstwie, jakim jest system zezwoleń FLEGT, i podkreślono, że współpraca z partnerami w ramach tych umów może być kontynuowana w stosownych przypadkach⁽⁴⁾, innymi słowy, jeżeli dana umowa o dobrowolnym partnerstwie prowadzi do osiągnięcia wyznaczonych w niej celów i jeżeli cele te nadal odzwierciedlają obecne i przyszłe potrzeby i priorytety.

Minęło ponad dziesięć lat od wejścia w życie umowy o dobrowolnym partnerstwie z Liberią i pomimo tego, że wielokrotnie proponowano przedłużenie ram czasowych wdrażania, postępy w jej wdrażaniu wskazują, że główny cel tej umowy, a mianowicie uruchomienie systemu zezwoleń FLEGT, jest nadal nieosiągalny.

W szczególności umowa o dobrowolnym partnerstwie nie pomaga w osiągnięciu celów i wizji Liberii w sektorze leśnym i nie służy wspieraniu nowych strategii, instrumentów ani polityk UE, takich jak strategia Global Gateway i rozporządzenie UE w sprawie wylesiania.

Mając powyższe na uwadze, najodpowiedniejszym kierunkiem działania wydaje się być zakończenie umowy o dobrowolnym partnerstwie z Republiką Liberii. Uznając jednak obszary, w których poczyniono postępy we wdrażaniu umowy o dobrowolnym partnerstwie (np. udział zainteresowanych stron i niektóre reformy prawne), co umożliwiło uzyskanie odpowiednich rezultatów, UE zgadza się kontynuować i pogłębiać dyskusje z Republiką Liberii na temat podejść do współpracy i ewentualnych partnerstw, które lepiej odpowiadają obecnemu kontekstowi i wyzwaniom i które w większym stopniu przyczynią się do osiągnięcia celów dotyczących zerowego wylesiania odzwierciedlonych w rozporządzeniu UE w sprawie wylesiania. W tym względzie za punkt wyjścia można uznać prezentację partnerstw na rzecz lasów i dyskusje na ich temat na posiedzeniu wspólnego komitetu w czerwcu i grudniu 2024 r.

Zgodnie z art. 29 umowy o dobrowolnym partnerstwie każda ze Stron może zakończyć tę umowę za pisemnym powiadomieniem drugiej Strony. Wówczas umowa przestaje obowiązywać po upływie 12 miesięcy od daty takiego powiadomienia.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Nie dotyczy

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Nie dotyczy

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1115 z 31 maja 2023 r. w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów, Dz.U. L 150 z 9.6.2023, s. 206.

⁽⁴⁾ Motyw 81 rozporządzenia (UE) 2023/1115.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Decyzja UE o zakończeniu międzynarodowej umowy musi być przyjęta w oparciu o tę samą podstawę prawną i w następstwie tej samej procedury, co decyzja o zawarciu tej umowy w imieniu UE. Umowę o dobrowolnym partnerstwie zawarto na podstawie art. 207 ust. 3 i 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w związku z art. 218 ust. 6 lit. a) pkt (v) i art. 218 ust. 7 TFUE. Odpowiednią podstawą prawną niniejszego wniosku jest zatem art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z art. 218 ust. 6 lit. a) pkt (v).

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Umowa o dobrowolnym partnerstwie jest międzynarodową umową handlową, a tym samym wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji UE, a w szczególności w zakres art. 207 TFUE. Decyzja UE o zakończeniu umowy o dobrowolnym partnerstwie musi być przyjęta w oparciu o tę samą podstawę prawną. Wynika z tego, że niniejszy wniosek nie obejmuje żadnych kwestii niewchodzących w zakres wyłącznych kompetencji UE.

• Proporcjonalność

Mając na uwadze, że realne szanse na uruchomienie systemu zezwoleń FLEGT w rozsądnych ramach czasowych są nikłe, zakończenie umowy o dobrowolnym partnerstwie jest najodpowiedniejszym kierunkiem działania. Niniejszy wniosek nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia jego celu, a mianowicie lepszego wdrażania rozporządzenia UE w sprawie wylesiania oraz zachowania wiarygodności i integralności umowy o dobrowolnym partnerstwie jako narzędzia realizowanej przez UE polityki handlu.

• Wybór instrumentu

Decyzja UE o zakończeniu międzynarodowej umowy musi być przyjęta w oparciu o tę samą podstawę prawną i za pośrednictwem tego samego instrumentu, co decyzja o zawarciu tej umowy w imieniu UE. Umowa o dobrowolnym partnerstwie została zawarta decyzją Rady, za zgodą Parlamentu Europejskiego. W związku z powyższym instrumentem odpowiednim na potrzeby niniejszego wniosku jest decyzja Rady.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

• Oceny ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa

Nie dotyczy

• Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Nie dotyczy

• Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej

Nie dotyczy

• Ocena skutków

Nie dotyczy

• Sprawność regulacyjna i uproszczenie

Nie dotyczy

• Prawa podstawowe

Nie dotyczy

4. WPLYW NA BUDŻET

Zakończenie umowy o dobrowolnym partnerstwie z Republiką Liberii nie ma wpływu na budżet.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Nie dotyczy

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Nie dotyczy

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zakończenia Dobrowolnej umowy o partnerstwie pomiędzy Unią Europejską a Republiką Liberii dotyczącej egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa oraz handlu produktami z drewna wprowadzanymi na terytorium Unii Europejskiej

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 4 akapit pierwszy, w związku z art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) ppkt (v),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając zgodę Parlamentu Europejskiego,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) 21 maja 2003 r. Komisja Europejska przyjęła komunikat skierowany do Rady i Parlamentu Europejskiego zatytułowany: „Egzekwowanie prawa, zarządzanie i handel w dziedzinie leśnictwa (FLEGT): wniosek w sprawie planu działań UE”, którego celem było wspieranie ogólnosiwiatowych wysiłków zmierzających do rozwiązania problemu nielegalnego pozyskiwania drewna i powiązanego z tym handlu⁽¹⁾. Rada przyjęła konkluzje dotyczące planu działania FLEGT w dniu 13 października 2003 r.⁽²⁾, a Parlament Europejski przyjął w tej sprawie rezolucję w dniu 11 lipca 2005 r.⁽³⁾
- (2) Centralnym elementem planu działania było zawieranie umów o dobrowolnym partnerstwie z państwami produkującymi drewno w celu zagwarantowania, aby drewno i produkty z drewna wprowadzane do Unii Europejskiej były wytwarzane i nabywane legalnie.
- (3) Zgodnie z decyzją Rady 2011/475/UE⁽⁴⁾ 27 lipca 2011 r. Unia Europejska i Republika Liberii podpisały Dobrowolną umowę o partnerstwie dotyczącą egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa oraz handlu produktami z drewna wprowadzanymi do Unii Europejskiej.
- (4) Zgodnie z decyzją Rady 2012/373/UE⁽⁵⁾ umowę o dobrowolnym partnerstwie zawarto w imieniu Unii Europejskiej i weszła w życie 1 grudnia 2013 r. w następstwie jej zawarcia przez Republikę Liberii.
- (5) Zgodnie z art. 28 umowy o dobrowolnym partnerstwie obowiązuje ona na czas nieokreślony. Art. 29 stanowi, że niezależnie od przepisów art. 28 każda ze Stron

(1) COM/2003/0251.

(2) Dz.U. C 268 z 7.11.2003, s. 1.

(3) Dz.U. C 157 E z 6.7.2006, s. 482.

(4) Dz.U. L 196 z 28.7.2011, s. 2.

(5) Dz.U. L 191 z 19.7.2012, s. 1.

może zakończyć umowę za pisemnym powiadomieniem drugiej Strony. Umowa przestaje obowiązywać po upływie 12 miesięcy od złożenia wypowiedzenia.

- (6) Pomimo tego, że wielokrotnie proponowano przedłużenie ram czasowych, nie osiągnięto głównego celu umowy, jakim jest ustanowienie i uruchomienie systemu zezwoleń FLEGT służącego weryfikacji i poświadczaniu, za pośrednictwem zezwolenia FLEGT, legalnego wytwarzania i nabywania drewna i produktów z drewna wywożonych do Unii Europejskiej. Biorąc pod uwagę postępy we wdrażaniu umowy o dobrowolnym partnerstwie od czasu jej wejścia w życie 1 grudnia 2013 r., realne szanse na pełne ustanowienie i funkcjonowanie systemu zezwoleń FLEGT w rozsądnych ramach czasowych są nikłe. W związku z tym Komisja uważa, że umowa o dobrowolnym partnerstwie nie sprawi, że drewno i produkty z drewna pochodzące z Liberii będą podlegać przepisom art. 3 rozporządzenia (UE) nr 995/2010⁽⁶⁾ oraz, od 30 grudnia 2025 r., art. 10 ust. 3 w związku z art. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2023/1115⁽⁷⁾.
- (7) Właściwe jest zatem zakończenie umowy o dobrowolnym partnerstwie z Republiką Liberii. W tym celu, zgodnie z art. 29 umowy o dobrowolnym partnerstwie, Unia Europejska powinna pisemnie powiadomić Republikę Liberii o swojej decyzji o zakończeniu umowy.
- (8) Zakończenie umowy powinno zostać zatwierdzone w imieniu Unii Europejskiej,
- (9) Zgodnie z Traktatami dokonanie w imieniu Unii Europejskiej powiadomienia wymaganego w art. 29 umowy o dobrowolnym partnerstwie w celu zakończenia przedmiotowej umowy należy do Komisji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym zatwierdza się w imieniu Unii Europejskiej zakończenie Dobrowolnej umowy o partnerstwie pomiędzy Unią Europejską i Republiką Liberii dotyczącej egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa oraz handlu produktami z drewna wprowadzanymi na terytorium Unii Europejskiej, która weszła w życie dnia 1 grudnia 2013 r.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący
[...]*

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiające obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna.

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1115 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów oraz uchylecia rozporządzenia (UE) nr 995/2010 (Dz.U. L 150 z 9.6.2023, s. 206).